

Практикадан өтудің бағ-
масы мен әдістемелік н
лардың
Титул парағы

Нысан
ПМУ ҰСН 7.18.04/11

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі

С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Психология және педагогика кафедрасы

5В010300-Педагогика және психология мамандығы студенттері үшін
Ғылыми – зерттеу жұмысының әдістемесі атты практиканы өту бойынша

БАҒДАРЛАМА ЖӘНЕ ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Павлодар

Практиканы өту, практикалардың бағдарламасы бойынша бағдарлама және әдістемелік нұсқаулардың парағы

Нысан
ПМУ ҰСН 7.18.04/11

Бекітемін

ОІ бойынша проректоры
_____ ПфейферН.Э.

«___» _____ 20__ г.

5В010300-Педагогика және психология мамандығы студенттері үшін
Ғылыми – зерттеу жұмысының әдістемесі атты практиканы өту бойынша
БАҒДАРЛАМА ЖӘНЕ ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Бағдарлама Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы №1080 Қаулысы бойынша бекітілген Білім берудің тиісті деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 17 мамырдағы №499 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі жоғары білім берудің Типтік ережелері негізінде бекітілген
Құрастырушы: _____ Жомартова А.Д. аға оқытушы

Психология және педагогика кафедрасы

Кафедра отырысында ұсынылған, «___» _____ 20__ ж. №___ хаттамасы

Кафедра меңгерушісі _____ Бурдина Е.И. «___» _____ 20__ ж

ГПФ ОӘК мақұлдаған «___» _____ 20__ ж. №___ Хаттамасы

ОӘК төрайымы _____ Ксембаева С.К. «___» _____ 20__ ж.

КЕЛІСІЛДІ

Факультет деканы _____ Сарбалаев Ж.Т. «___» _____ 20__ ж.

МАҚҰЛДАНДЫ:

КПЖЖОБ бастығы _____ Жанпеисова З.М. «___» _____ 20__ ж.

ОӘБ бастығы _____ Жуманкулова Е.Н. «___» _____ 20__ ж.

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдады:

«___» _____ 20__ ж. №___ Хаттамасы

Тәжірибенің мақсаты мен міндеттері

Әлеуметік-экономикалық міндеттердің сәтті орындалауы Қазақстан Республикасының дамуы көптеген мәселелерге байланысты сонымен қатар мамандардың кәсіби дайындықтары өте маңызды.

Жаңашыл мамандарға қойылатын талаптар өте көп ең алдымен жоғары кәсіби біліктілік, әлеуметтік белсенділік. Ұстаздың әрекеті бір тұтас кешенді қасиет болып сипатталады.

Ұстаздың еңбегінің бір тұтастық қасиеті, ең алдымен негізгі қызметін күшейту, ол жан-жақты оқушы тұлғасын қалыптастыру. Ұстақ тұлғасына қойылатын жоғары талаптар, педагогикалық кадрлердің дайындығына жаңартуды қажет етеді.

Педагогикалық мамандық бойынша студенттердің жүйелі кәсіби оқытуында педагогикалық тәжірибе басты орын алады. Жоғары оқу орынында оқыту үрдісінде тәжірибелік жұмыс, негізгі бөлімі болып есептеледі және студенттерді кәсіби әрекетпен қаруландырады.

Ғылыми - зерттеу жұмысының әдістемесі барысында студенттердің ғылыми көз қарастары қарлыптастырылады, кәсіби біліктіліктері артады сонымен қатар, ұстаздың еңбегіне жауапкершіліктері өседі, мектепте кездесетін әр түрлі жағдайлармен соқтығысады.

Ғылыми - зерттеу жұмысының әдістемесі барысында арнайы біліммен ғылыми - педагогикалық біліктілік көбінесе ұштасады. Ғылыми - зерттеудің әдістемелік жұмысы барысында алған білім жеке тұлға үшін өмірде өте маңызды, мәнді орын алады.

Теориялық курсты зерттеуге байланысты, ғылыми-педагогикалық тәжірибе барысында балалармен тәжірибелік жұмыстар ұйымдастырылады.

Ғылыми - зерттеу жұмысының әдістемесі негізгі ұтымдық жағдайы ол, теориялық мәндігі, ғылыми ұйымдастырылуы, тәрбиелік, біліктілік, жүйелілік және мазмұнына кешендік көз қарас.

Тәжірибенің мақсаты жалпы педагогикалық біліктілікті қалыптастыру

Тәжірибенің міндеті:

- болашақ кәсіби әрекет барысында, университет қабырғасында алған білімдерін нақты педагогикалық міндеттерді шешу жағдайында өте қажетті, сонымен қатар профильдік пәндер бойынша оқушылардың білімдерін, біліктіліктерін, дағыдыларын қалыптастыру және арттыру;

- психологиялық және педагогикалық әрекетке студенттердің қызығушылықтарын қалыптастыру, балалармен жұмыс істеу икемділіктерін жанарту және дамыту;

- болашақ ұстаздың жеке даралық қасиетін, құрылымын қалыптастыру:

әділдік, шешімге келгіштік, тактичность, қаталдық, тәртіптілік, принципшілдік, объективтілік, қарым-қатынасқа бейімділік, басқа адамдарға жауапкершілікпен қарау, оқушыларды және ұстаздарды түсіну және өзара сыйластық, шыдамдылық және өзін өзі бақылау және т.б.;

- педагогикалық әрекетке зерттеу, шығармашылық жолдарды қарастыру;

- педагогикалық тәжірибелермен және мектептегі жаңашыл оқыту, тәрбие жұмысымен танысу;

Пререквизиттер: «Мамандыққа кіріспе», «Ғылыми жұмысты ұйымдастыру».

Постреквизиттер: Тәжірибені өту нәтижесінде студенттер ғылыми жұмысын жүргізу жолын меңгере дипломдық жобаны жүзеге асыру үшін қажетті құзыреттіліктерге иеленеді, дипломалды практиканы өту кезінде алынған білім мен біліктіліктер септігін тигізеді.

Тәжірибенің өтілу түрі мен орны

Ғылыми - зерттеу жұмысының әдістемесі әр түрлі жеке меншіктерде және ұйымдарда, мекемелерде өтіледі. Ғылыми - зерттеудің әдістемелік жұмысы өтілетін орын мақсаттылықпен және студенттердің және университеттің қызығушылығы бойынша таңданылады.

1 Тәжірибенің мазмұны

№	Мазмұны	Ұйымдастыру түрлері мен әдістері	Сағат саны	Орындалу мерзімі
1.	Мектептердің жаңа кезеңде міндеттерімен және бағыттарымен танысу	1. Мектеп директорымен, оқу және тәрбие жұмысының меңгерушілерімен танысу және әңгімелесу; 2. Әлеуметтік мұғаліммен және мектеп психологімен танысу және әңгімелесу; 3. Мектепте бойынша саяхат; 4. Тәжірибе өтуінің жеке жоспарын құрастыру.	5	1 апта
2.	Мектеп психологінің қызметі	1. Мектеп психологінің іс-әрекетімен және жұмыс жоспарымен	5	1 апта

		танысу. 2.Зерттеу мақсатымен сыныпты тандау.		
3.	Зерттеу жұмысы бойынша алғашқы мағұлыматты жинақтау	1. Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысының жоспарлары. 2. Зерттеу картасының жоспарын құрастыру. 4.Зерттеу мәселесі бойынша диагностикалық әдістерді тандау және сынақтан өткізу (тестілеу, анкеталар, әңгімелесу, жоспарлары, бақылау бағдарламалары). 5. Өз зерттеу тақырыбы бойынша тәжірибе жұмысын жүргізуге қажетті дидактикалық материалдар, көрнекі құралдар жинақтау.	15	1 апта
4.	Оқу мотивациясы	1. Оқушыларды сабақта бақылау 2. оқушылардың оқу мотивацияларын зерттеу 3. Нәтиже бойынша талдау жасау 4.Зерттеу тақырыбы бойынша картотека құрастыру.	15	1 апта
5.	Сабақтың психологиялық климаты	1. Пән мұғалімінің сабақ жоспармен және оқу жоспармен танысу 2. сабақтың психологиялық климатын бақылау 3. Сабақтың психологиялық талдауы 15	1 апта	
6.	Сынып ұжымын зерттеу	1. Сынып ұжымының құрымын анықату 2. Сынып оқушыларының өзара	15	2 апта

		және сынып жетекшісімен қарым-қатынасты анықтау 3. Әр түрлі әдістемелер арқылы сынып ұжымын зерттеу		
7.	Қиын балалардың психологиялық мінездемесі	1.Сыныптын қиын балаларын анықтау 2. психологиялық ерекшеліктерін анықтауға арналған әдістемелерді іріктеу 3. Әдістемелерді өткізу	15	2 апта
8.	Дарынды балалардың психологиялық ерекшеліктері	1. Сыныптаға дарынды оқушыларды анықтау 2. оқушылардың психологиялық ерекшеліктерін анықтауға арналған әдістемелерді іріктеу 3. Әдістемелерді өткізу	15	2 апта
9.	Дамыту жұмысы	1. Сыныптағы өзара қарым-қатынасты жақсарту үшін тренингтік жаттыуларды іріктеу және ұйымдастыру 2. Дамыту тренингтерін өткізу 3. Өтілген жұмыстарды қорытындылау	20	2 апта
10	Оқушылардың жеке дара және жас ерекшелік, ерекшеліктерін зерттеу	1. Сыныптан 2-3 зерттеу объектісін анықтау 2.Арнайы бақылаулар ұйымдастыру 3. Әңгімелер өткізу	15	2 апта
11	Оқушылардың танымдық процестерінің ерекшеліктері	1. 2-3 сынып оқушыларының танымдық процестерін анықтауға арналған әдістемелерді іріктеу 2. Әдістемелерді өткізу 3. Шыққан нәтижелерді талдау	15	2 апта
12	Оқушылардың жеке даралық	1. 2-3 сынып оқушыларының жеке	20	2-3 апта

	ерекшеліктері	тұлғалық ерекшеліктерін анықауға арналған әдістемелерді іріктеу 2. Әдістемелерді өткізу 3. Шыққан нәтижелерді талдау		
13	Сынып және ата-аналармен бірігіп жұмыс істеу	1. Ата-аналар комитетімен танысу 2. Сынып жетекшісімен бірге ата-аналар сағатын ұйымдастырып өткізу 3. Өтілген ата-аналар жиналысының талдау	20	2-3 апта
14	Оқушылардың және ұстаздардың психологиялық сұлбасы	1. Сыныптың толық мінездемесі 2. Зерттелінетін оқушыларға толық мінездеме беру	15	3 апта
15	Тәжірибе бойынша күнделікті даярлау	1. Жиналған құжаттарды сынып жетекшісіне тапсырып, сынып жетекшісінен мінездеме алу 2. Жиналған құжаттарды мектеп психологіне тапсырып, мінездеме алу 3. Өз проблемасы бойынша кем дегенде 15-20 жұмысты конспектілеу. 4. Проблемасы бойынша есебін дайындау және оны мұғалімдер мен студенттер алдына баяндау.	10	3 апта
16	Тәжірибе құжаттарын реттеу	1. Психологиялық-педагогикалық экспериментті құра біу біліктілігі мен жүргізілген зерттеу жұмысының нәтижесін талдау дағдысын іске асыру. 2. Тәжірибе	10	3 апта

		бойынша есеп дайындау	
	Қорытынды конференция	Есеп беру	3 апта

ТӘЖІРИБЕ БОЙЫНША ЕСЕП

1. Өтілген жұмыс бойынша жеке дара жоспар бағасымен;
2. Ғылыми – зерттеу жұмысының әдістемесі өтілген әдістемелер олардың нәтижелері мен талдауы;
3. Тәжірибе жұмысының, психотанымдық және алдын алу жұмыстарының қысқаша конспектісі
4. Ғылыми – зерттеу жұмысының әдістемесі бойынша күнделік;
5. Ғылыми – зерттеу жұмысының әдістемесі бойынша есеп.

**Күнтізбелікті толтыру бойынша нұсқау
(тәжірибенің күнтізбелігі 12 бетті дәптерде
толтырылады)**

уақыты	Орындалған жұмысы	Орындалған жұмыс бойынша тәжірибе жетекшісінің бағасы
1	2	3

1,2 баған күнде толтырылады ал 3 баған кейін толтырылады.

2 -ші бағанда аталған шаралар тіркеледі (мысалы құжаттарды зерттеу, бөлмені безендіру және т.б.), өтілетін орыны (мекеме, кітапхана, үйде немесе басқа орын), орындалған жұмыстың көлемі.

Күнтізбелік дәптерде өзінің әсерінді, өз ойынды сонымен қатар өзінің және қатарластарының жұмысын бағалап жазуға болады.

Қорытынды конференцияда ауысша есеп берудің және есепті дайындауға байланысты нұсқаулар.

Ғылыми – зерттеу жұмысының әдістемесі аяқталған соң есеп жазылады, есепте өтілген шаралардың жалпыланған түрінде жазылады және қысқаша тәжірибенің мақсаты берілу керек, әлеуметтік мекемелердің қысқаша мінездемесі және жұмыс істеу жағдайлары, жұмыс істеген адамдардың контингенті бойынша пікір, ойлар беріледі.

Ғылыми – зерттеу жұмысының әдістемесі аяқталған соң қысқаша баяндама дайындау керек, баяндамада тәжірибеге жалпы тәжірибенің қорытындысына көз қарасын айтып шыққан дұрыс, қойылған мақсаттар орындалды ма және жаңа білім алдыма сол жөнінде айтылып сонымен қатар әлеуметтік мекемелердің жағдайларын жақсарту үшін өз тілектерін айтқан дұрыс.

Ғылыми - зерттеу жұмысының әдістемесінің нәтижесі бойынша бағалаудың критерилері

Ғылыми - зерттеу жұмысының әдістемесі нәтижесі дифференциалды сынық түрінде бағаланады.

(баға қойылады). Сонын өзінде келесі жағдайлар ескеріледі:

- пікірде айтылған ой;
- күнтізбелік дәптердегі жазулардың мазмұны;
- есеп берудің сапасы;
- қорытынды конференцияда сөйлеу.

Уақытында тапсырылмаған есеп үшін, себепсіз босатылған күндер үшін, тапсырмаларды орындамаған үшін және күнтізбелік дәптерді жөндеп толтырмаған үшін баға әрине кемітіледі.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиет

1. Битянова М.Р. Организация психологической работы в школе – М., Совершенство, 1998
2. Гильбух И.В. Психодиагностика в школе – М., Знание, 1989
3. Гудвин Исследования в психологии – СПб., 2004
4. Детская практическая психология: Учебник / под ред. проф. Т.Д. Марцинковской. - М.: Гардарики, 2000. - 255 с.
5. Детская практическая психология /под редакцией Т.Д. Марцинковской – МОСКВА, 2000
6. Детская психодиагностика: Практические занятия. Методические указания / сост. Ю.В, Филиппова. Институт «Открытое Общество». Ярославль, 2003. 39 с.
7. Дубровина И.В. Школьная психологическая служба – М., Педагогика, 1991
8. Крыжко В.В., Павлютенков Е.М. Психология в практике менеджмента образования – СПб., Каро, 2002
9. Кукушкин В.С. Теория и методика воспитательной работы в школе: Учебное пособие. – Ростов н/Дону: Издательский центр «МарТ», 2002. – 320 с. (Серия «Педагогическое образование»).
10. Немов Р.С. Психология 3 том – М., Владос, 1998
11. Овчарова Р.В. Справочная книга практического психолога – М., 1996
12. Психокоррекционная и развивающая работа с детьми: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений / Под ред. И.В.Дубровиной. – М.: Издательский центр «Академия», 1998. -160 с.
13. Рабочая книга школьного психолога / под ред. Дубровина И.В. – М., Просвещение, 1991
14. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога в образовании. - М., 1995.
15. Романова Е.С., Потемкина О.Ф. Графические методы в психологической диагностике. - М., 1992.

16. Семачо М.М. Экспертная деятельность психолога образовательного учреждения – М., Аирис-пресс, 2004
17. Скаткин М.Н. Методология и методика педагогических исследований – М., Педагогика, 1986

Қосымша әдебиет

18. Тейлор К. Психологические тесты и упражнения для детей: Книга для родителей и воспитателей
19. Фопель К. Как научить детей сотрудничать? Психологические игры и упражнения: Практическое пособие: Пер. с нем.: В 4-х томах.— М.: Генезис, 1998.— 160 с
20. Фридман Л.М., Пушкина Т.А., Каплунович И.Я. Изучение личности учащегося и ученический коллективов. - М.,1987.
21. Фурманов И.А. Психологические основы диагностики и коррекции нарушений поведения у детей подросткового и юношеского возраста.- Мн.: НИО, 1997.- 198 с.
22. Цукерман Г.А. Психология саморазвития: задача для подростков и их педагогов.- Рига, 1995.- 239 с.